

Άπολογητικό

Γιατί υπάρχουν άθεοι;

Πρίν τήν ανάπτυξη τοῦ θέματος, θά ἦταν βοηθητικό γιά τά παιδιά νά παίξουν κάποια παιχνίδια, βλ. CD μέ ὀπτικοακουστικό ὑλικό, γιά νά θυμηθοῦν τά κύρια σημεῖα τοῦ προηγούμενου μαθήματος.

Ἐφόσον, παιδιά, ἡ ἴδια ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ καί βεβαιώνει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Θεός ἀληθινός, γιατί υπάρχουν ἄνθρωποι πού δέν Τόν πιστεύουν; (Μετά ἀπό μιá σύντομη συζήτηση, ἐπισημαίνουμε τίς δύο βασικότερες αἰτίες τῆς ἀπιστίας).

α. Ἄγνοια - ἡμιμάθεια.

Ἡ πρώτη αἰτία τῆς ἀθεΐας εἶναι ἡ ἄγνοια ἢ ἡ ἡμιμάθεια. Πολλοί, δηλαδή, ἀγνοοῦν τήν ἀλήθεια γιά τόν Θεό ἢ γνωρίζουν λίγα καί ἐσφαλμένα.

Ἄκοῦμε, βέβαια, κάποιους νά λένε: «Μά ἐγώ πέρασα κι ἀπό τό Κατηχητικό, ἄκουσα γιά τόν Χριστό, ἀλλά δέν πιστεύω. Κι ἐσύ -συμβουλεύουν τά νεαρά παιδιά- μεγάλωσες πιά, δέν σοῦ χρειάζεται ἄλλο τό Κατηχητικό. Τώρα, στό Γυμνάσιο, ἔχεις περισσότερα διαβάσματα καί τόσες ἄλλες ἀσχολίες. Ἄλλωστε, γιά τόν Θεό ὅ,τι ἦταν νά μάθεις ἀπό τό Κατηχητικό, τό ἔχεις ἤδη μάθει».

Τί θά εἶχατε, παιδιά, νά ἀπαντήσετε; (Ἀφοῦ πρῶτα ἐκφραστοῦν τά παιδιά, συνοψίζουμε καί συμπληρώνουμε μέ τά ἀκόλουθα).

➡ Για να ολοκληρωθεῖ ἡ ἐγκύκλια μὀρφωση ἑνός μαθητῆ ἀρκοῦν δυό, τρία ἢ καὶ τέσσερα χρόνια; Στό σχολεῖο πόσα χρόνια πᾶτε;

➡ Για να μάθετε καλά μιά ξένη γλῶσσα ἢ ἕνα μουσικό ὄργανο πόσος χρόνος χρειάζεται;

➡ Για να κατακτήσουμε τὴν ὑψίστη γνώση, για να γνωρίσουμε τὸν Θεό καὶ τὰ δικά του, εἶναι δυνατόν ν' ἀρκοῦν τὰ πρῶτα παιδικὰ μας χρόνια;

Ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ μοιάζει με ὠκεανό. Ἄν λίγες σταγόνες μᾶς ἀκουμπήσουν, μπορούμε να ποῦμε ὅτι κολυμποῦμε στὸν ὠκεανό;

Πῶς, λοιπόν, να ἰσχυριστοῦμε ὅτι τὰ μάθαμε ὅλα για τὸν Θεό, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ πήγαμε κάποιες φορές στό Κατηχητικό καὶ κάτι ἀκούσαμε γι' αὐτόν;

Ἐπειτα, για να μορφωθεῖ κάποιος, ἀρκεῖ να περάσει ἀπὸ ἕνα σχολεῖο, να καθίσει ἀπλῶς στὰ θρανία μιᾶς σχολικῆς τάξης; Μήπως χρειάζεται καὶ τίποτε ἄλλο; (*Δίνουμε πάλι στὰ παιδιά τὸν λόγο*).

- α. Νά παρακολουθεῖ τὰ μαθήματα δίχως να κάνει ἀπουσίες,
- β. να ἀκούει τὴ διδασκαλία με προσοχή,
- γ. να φροντίζει να λύνονται οἱ ἀπορίες του,
- δ. να μελετᾷ καὶ μόνος στό σπίτι του με ἐπιμέλεια,
- ε. να κάνει τίς ἀσκήσεις-ἐργασίες πού ἀναθέτουν οἱ καθηγητές.

Ἀντίστοιχα, για να μάθει κάποιος για τὸν Θεό, ἀρκεῖ να περάσει κάποιες φορές ἀπὸ τό Κατηχητικό; Εἶναι ἀνάγκη

- α. να μὴ χάνει τίς συναντήσεις ἀλλὰ να παρακολουθεῖ ὅλα τὰ θέματα,
- β. να ἀκούει κάθε φορά με προσοχή καὶ ἐνδιαφέρον,
- γ. να μὴν ἀφήνει ἄλυτες ἀπορίες,
- δ. να μελετᾷ καὶ μόνος του τὴν Ἁγία Γραφή,
- ε. να κάνει καὶ τίς ἀπαραίτητες ἀσκήσεις.

Υπάρχουν ασκήσεις πού πρέπει νά κάνουμε γιά νά γνωρίσουμε τόν Χριστό; Βεβαίως καί υπάρχουν. Κι ἄν δέν κάνουμε τίς ασκήσεις αὐτές, δέν μπορούμε νά Τόν γνωρίσουμε ἀληθινά. **Ἡ πίστη μας δέν εἶναι μόνο θεωρία, εἶναι καί πράξη.** Ἀλλά νά τί συμβαίνει: Ὅπως πολλοί μαθητές δυσκολεύονται στίς ασκήσεις καί δυστυχῶς παρατοῦν τήν προσπάθεια στήν πρώτη δυσκολία, μέ ἀποτέλεσμα νά μήν ἔχουν καλές ἐπιδόσεις στά μαθήματά τους, ἔτσι καί πολλοί μαθητές τοῦ Χριστοῦ, μόλις δοκιμάσουν νά κάνουν πράξη τό Εὐαγγέλιο, δυσκολεύονται καί δυστυχῶς σταματοῦν γρήγορα τήν προσπάθειά τους, μέ ἀποτέλεσμα νά μένουν ἐλλιπεῖς οἱ γνώσεις τους γιά τόν Θεό.

Νά, γιά παράδειγμα, κάποιες ασκήσεις πού ἴσως μᾶς δυσκολεύουν:

α. Ὁ Χριστός μου ζητάει νά συγχωρῶ, ἀλλά ὁ ἑαυτός μου ἀπαιτεῖ νά ἐκδικηθῶ.

β. Ὁ Χριστός μου ζητάει νά κάνω ἐλεημοσύνες, ἀλλά ἐγώ δέν θέλω νά δώσω τίποτε ἀπό τά δικά μου.

γ. Ὁ Χριστός μέ θέλει εὐλικρινῆ, ἀλλά ἐγώ προτιμῶ νά λέω ψέματα.

δ. Ὁ Χριστός θέλει νά τιμῶ τούς γονεῖς μου, ἀλλά ἐγώ συνηθίζω νά μιλῶ μέ θράσος καί αὐθάδεια.

ε. Ὁ Χριστός μου μιλά γιά ἀγνότητα, ἀλλά τόσοι ἄλλοι μου λένε πώς εἶναι ὥρα πλέον νά ἀποκτήσω νέες ἐμπειρίες δημιουργώντας διάφορες σχέσεις, κι αὐτό μου φαίνεται πολύ δελαστικό.

Αὐτή ἡ τελευταία ἄσκηση ἰδιαίτερα δυσκολεύει τούς ἐφήβους... Ἔτσι, ἐνῶ **ἡ ἐφηβεία εἶναι ἡ πιό ὁμορφη ἡλικία γιά νά γνωρίσουν τόν Θεό ἀπό κοντά** καί νά δημιουργήσουν μιὰ προσωπική σχέση μαζί του, ἀπομακρύνονται -τί κρίμα!- καί χάνουν τήν εὐκαιρία τῆς οὐσιαστικῆς γνωριμίας.

Εἶναι γεγονός, παιδιά, ὅτι οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δυστυχῶς μένουν μέ λιγοστές τίς γνώσεις τους γιά τόν Θεό.

β. Ἀμαρτία

Ἦδη ἀγγίξαμε καί τή δεύτερη αἰτία πού δέν ἀφήνει τούς ἀνθρώπους νά πιστέψουν. Εἶναι ἡ ἀμαρτία.

Μᾶς τό ἐξήγησε ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας: Τό φῶς ἦρθε στόν κόσμο, ἀλλά οἱ ἄνθρωποι ἀγάπησαν περισσότερο τό σκοτάδι παρά τό φῶς. Γιατί; Γιατί ἦταν πονηρά τά ἔργα τους (βλ. Ἰω 3,19-21).

☛ Δέν ἀγαποῦν τό φῶς οἱ διαρρηκτες. Προτιμοῦν τό σκοτάδι. Τούς ἐξυπηρετεῖ καλύτερα στά πονηρά σχέδιά τους.

☛ Δέν θέλουν τό φῶς ὅσοι διακινοῦν ναρκωτικά. Συχνάζουν σέ σκοτεινά μέρη, γιά νά κάνουν στά κρυφά ὅ,τι ἔχουν σχεδιάσει.

Ἔτσι ἀκριβῶς δέν θέλουν τόν Χριστό, πού εἶναι τό φῶς τό ἀληθινό, ὅλοι ἐκεῖνοι πού ἐπιλέγουν νά ζήσουν μέσα στήν ἀμαρτία. Ἐνοχλοῦνται, διότι ἐλέγχονται ἀπό τήν παρουσία του. Διώχνουν, λοιπόν, τόν Χριστό ἀπό τή ζωή τους, γιά νά κρατήσουν τά πονηρά τους ἔργα.

Θά σᾶς διηγηθῶ ἓνα περιστατικό ἀπό τήν Καινή Διαθήκη (βλ. Μθ 8,28-34· Μρ 5,1-20· Λκ 8,26-39), ὅπου φαίνεται ξεκάθαρα αὐτή ἡ μεγάλη ἀλήθεια:

Στήν περιοχή τῶν Γαδαρηνῶν εἶχε φτάσει ὁ Χριστός μαζί μέ τούς μαθητές του. Ἐκεῖ πρῶτος τούς συνάντησε ἓνας ταλαιπωρημένος, ἀξιολύπητος ἄνθρωπος. Ἦταν δαιμονισμένος. Τριγυρνοῦσε ἔξω ἀπό τήν πόλη, στά μνήματα. Οἱ συγγενεῖς του τόν ἔδεναν μέ ἀλυσίδες, ἀλλά αὐτός τίς ἔσπαγε καί ἔτρεχε σίς ἐρημιές. Συχνά ξέσχιζε τά ροῦχα του καί τραυμάτιζε τόν ἑαυτό του μέ πέτρες. Ἦταν «ὁ φόβος καί ὁ τρόμος» ὅλης τῆς περιοχῆς. Κανείς δέν τολμοῦσε νά περάσει ἀπό τά μέρη ἐκεῖνα. Γιά πολλά χρόνια κυκλοφοροῦσε σάν ἀτίθασο ἀγρίμι.

Αὐτός, λοιπόν, μόλις εἶδε τόν Ἰησοῦ ἀπό μακριά, ἔτρεξε, ἔπεσε στά γόνατα καί κραύγασε δυνατά:

- Τί σχέση υπάρχει ανάμεσα σέ μένα καί σένα, Ἰησοῦ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Σέ παρακαλῶ, μή μέ βασανίσεις!
- Ποιό εἶναι τό ὄνομά σου; ρωτᾷ ὁ Ἰησοῦς, γιά νά φανεῖ ὅτι δέν ἦταν μόνο ἓνα τό δαιμόνιο.
- Λεγεών¹, γιατί εἶμαστε πολλοί. Σέ παρακαλοῦμε, μή δώσεις ἐντολή νά γυρίσουμε στήν κόλαση²! Δῶσ' μας τήν ἄδεια νά μποῦμε στήν ἀγέλη τῶν χοίρων πού βόσκουν ἐδῶ!

Πραγματικά, ἐκεῖ στό βουνό ἔβοσκαν γύρω στίς δυό χιλιάδες χοῖροι. Παρότι ὁ Μωσαϊκός Νόμος τό ἀπαγόρευε, οἱ Γαδαρηνοί ἀσχολοῦνταν συστηματικά μέ τή βοσκή καί τό ἐμπόριο τῶν χοίρων, ἐπειδή οἱ ρωμαῖοι κατακτητές ἀγόραζαν τό χοιρινό κρέας σέ πολύ καλή τιμή. Γιά νά ἐλέγξει, λοιπόν, ὁ Χριστός αὐτή τήν παρανομία ἀλλά καί γιά νά φανεῖ τό πλήθος τῶν δαιμονίων, ἐπέτρεψε στά δαιμόνια νά μποῦν στούς χοίρους.

Τότε ὅμως συνέβη κάτι φοβερό. Ἡ δαιμονισμένη ἀγέλη ὄρμησε πρὸς τόν γκρεμό. Κι ἀπό κεῖ ἔπεσε στή λίμνη καί πνίγηκε. Σάν εἶδαν οἱ χοιροβοσκοί τί ἔγινε, τρέχουν ἀμέσως νά τό ποῦν στήν πόλη καί στά περίχωρα.

Πολύ γρήγορα μαζεύτηκαν ὅλοι νά δοῦν ἀπό κοντά τό γεγονός. Βρίσκουν τόν πρῶν δαιμονισμένο καθισμένο κοντά στόν Ἰησοῦ, ἤρεμο, γαλήνιο. Τό ἄγριο θηρίο ἔμοιαζε σάν ἄκακο ἀρνάκι στά πόδια τοῦ καλοῦ Ποιμένα! Φόβος τούς κατέλαβε. Ρωτοῦν πῶς ἔγινε κι ὅσοι τό εἶδαν μέ τά ἴδια τους τά μάτια τούς τό διηγοῦνται.

Τί θά περιμέναμε, παιδιά, μετά ἀπ' αὐτό τό συγκλονιστικό θαῦμα; Νά κάνουν οἱ Γαδαρηνοί τήν πιό θερμή ὑποδοχή στόν Χριστό. Νά Τόν καλωσορίσουν στόν τόπο τους μέ τιμές. Νά ζητοῦν ὅλοι νά Τόν φιλοξενήσουν στό σπίτι τους. Νά θέλουν νά ἀκούσουν τί διδάσκει Αὐτός πού ἔχει τόση δύναμη, ὥστε νά ἐξουσιάζει καί τούς δαίμονες! Τίποτε ἀπ' αὐτά δέν ἔγινε. Συνεννοήθηκαν νά ζητήσουν κάτι ἄλλο ἀπό τόν Χριστό. Ὅλοι μαζί Τόν παρακαλοῦν νά φύγει.

Νά φύγει; Μά γιατί; Τί κακό τούς ἔκανε; Ἔσωσε ἕναν δυστυχημένο συγχωριανό τους. Ἀλλάλαξε καί τούς ἴδιους ἀπό τή συμφορά πού γιά χρόνια μάλιστα τόν τόπο τους. Ἐξημέρωσε ἕνα ἀνήμερο θεριό, θαῦμα ἔκανε. Γιατί, λοιπόν, Τόν διώχνουν;

(*Ἀπαντοῦν πρῶτα τά παιδιά*). Naί, φοβοῦνται πώς ἂν μείνει ὁ Χριστός, θά χάσουν τά παράνομα κέρδη τους. Αὐτοί ὅμως δέν θέλουν νά ἀφήσουν τό κερδοφόρο ἐμπόριο, παρότι ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ τό ἀπαγορεύει. Προτιμοῦν, λοιπόν, νά φύγει ὁ Χριστός.

Νά γιατί διώχνουν οἱ ἄνθρωποι τόν Θεό ἀπό τή ζωή τους.

Τόν διώχνουν γιά νά κρατήσουν τήν παρανομία τους.

Τόν διώχνουν γιατί προτιμοῦν νά κρατήσουν τήν ἁμαρτία.

Εἴτε τό ὁμολογοῦν εἴτε ὄχι, ἐνεργοῦν ὅπως οἱ Γαδαρηνοί.

- Φύγε, Χριστέ, ἐσύ μιᾶς γιά δικαιοσύνη, ἐμεῖς ὅμως κερδίζουμε ἀπό τήν ἐκμετάλλευση τῶν ἄλλων.

- Φύγε, Χριστέ, ἐσύ ἐλέγχεις τήν ὑποκρισία, ἀλλά ἐμᾶς μᾶς ἐξυπηρετεῖ μέ ἀπάτες νά ξεγελοῦμε τούς συνανθρώπους μας.

- Φύγε, Χριστέ, ἐσύ μᾶς καλεῖς σέ μιά ἀγνή καί τίμια ζωή, ἐνῶ σέ μᾶς φαίνονται ἐλκυστικές οἱ παράνομες καί ἁμαρτωλές σχέσεις.

Τό βεβαιώνει, παιδιά, ἡ καθημερινή πραγματικότητα:

Δέν μποροῦν νά πιστέψουν ὅσοι δέν θέλουν νά μετανοήσουν.

Δέν μποροῦν νά πιστέψουν ὅσοι δέν θέλουν νά ἀλλάξουν ζωή.

Κόβουν τή σχέση τους μέ τόν Χριστό ὅσοι δέν θέλουν νά κόψουν τά πάθη τους.

(*Προτεινόμενο τραγούδι: «Γύρω μου οἱ ἄνθρωποι» ἀπό τή συλλογή χριστιανικῶν τραγουδιῶν «Πνευματικές Ὠδές Β΄», ἔκδ. «Χριστιανική Ἐλπίς»³ 2010, σ. 146, βλ. CD μέ ὑλικό).*

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Εικόνα μέ τό θαῦμα τοῦ δαιμονισμένου Γαδαρηνοῦ.
2. Ἐνθύμιο μέ τό ἀγιογραφικό χωρίο (Ἰω 3,19).
3. Τραγούδι σέ προβολή.
4. Παιχνίδι.

Ἵποσημειώσεις

1. Λεγεών ὀνομαζόταν ἡ μεγαλύτερη μονάδα τοῦ ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Στά χρόνια τῆς Καινῆς Διαθήκης περιλάμβανε 6200 πεζούς καί 300 ἵπποις.

2. Τά δαιμόνια δέν ἤθελαν νά ἐπιστρέψουν στήν κόλαση, διότι ἐκεῖ θά βασανίζονταν. Προτιμοῦσαν νά μείνουν στόν κόσμο γιά νά κάνουν ὅσο τό δυνατόν περισσότερες καί μεγαλύτερες καταστροφές.

3. Σήμερα ὑπάρχουν δαιμονισμένοι; Ὑπάρχουν. Ἡ Ἐκκλησία μας διαβάζει γι' αὐτούς εἰδικές εὐχές, τούς ἐξορκισμούς. Δέν κινδυνεύουν, ὥστόσο, νά δαιμονιστοῦν ὅσοι ἔχουν συνειδητή μυστηριακή ζωή καί ἀπέχουν ἀπό ὅποιαδήποτε σατανική ἢ μαγική τελετή.

4. Στό γενικότερο ἐρώτημα «γιατί οἱ ἄνθρωποι δέν πιστεύουν στόν Θεό», πιθανές ἀπαντήσεις εἶναι:

- α) Δέν πιστεύουν παρά μόνο ὅ,τι βλέπουν.
- β) Κανείς δέν μπορεῖ νά ἀποδείξει ἐπιστημονικά τήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ.
- γ) Θεωρεῖται παράλογο τό νά πιστεῦει κανείς στήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ.

Σύντομα θά μπορούσαν νά δοθοῦν οἱ ἀκόλουθες ἀπαντήσεις:

α) Ὑπάρχουν γύρω μας τόσα πού δέν βλέπουμε, δίχως νά τά ἀμφισβητοῦμε. Π.χ. Ποίος μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ ὅτι ἐδῶ μέσα ὑπάρχει ὄξυγόνο; Πόσοι μικροοργανισμοί ὑπάρχουν σ' ἓνα ποτήρι μέ νερό, ἀλλά δέν τούς βλέπουμε παρά μόνο μέ μικροσκόπιο.

β) Ἀπό κεῖνον πού ζητᾷ ἐπιστημονικές ἀποδείξεις γιά τήν ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ, νά ζητήσουμε ἀποδείξεις γιά τήν ἀνυπαρξία τοῦ Θεοῦ. Δέν θά βρεῖ. Ἡ ἐπιστήμη ἐρευνᾷ τόν ὑλικό κόσμο κάνοντας παρατηρήσεις καί πειράματα. Ἡ ἔρευνα τοῦ ἄυλου κόσμου, ἄρα καί τοῦ Θεοῦ, ξεπερνᾷ τά ὅριά της.

γ) Παράλογο εἶναι νά δεχτοῦμε ὅτι ὅλος ὁ φυσικός κόσμος πού μᾶς περιβάλλει ἔγινε στήν τύχη. Μιά ματιά στή δημιουργία μᾶς πείθει γιά τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ, τήν παντοδυναμία καί τήν πανσοφία του (βλ. Βοήθημα Μέσου Α', «Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου», σ. 19-24). Εἶναι λογικότερο νά πιστέψουμε στήν ὑπαρξη τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ παρά στήν ὑπόθεση ὅτι ὅλα ἔγιναν καί λειτουργοῦν αἰῶνες τώρα στήν τύχη.